

AFSCHRIFT BESTEMD VOOR BESTUURLIJKE INZICHTING

Nr.

1. , landbouwer, ge-
boren , wonende

2. landbouwer, geboren
, wonende te

beklaagden,

vertegenwoordigd door Mr. advocaat bij
het Hof van Cassatie,

eens tot cassatie van arrest, op 26 april 1990 gewezen
door het Hof van Beroep te Antwerpen, correctionele kamer,

tegen

HET VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Executieve
van de Vlaamse Gemeenschap,

burgerlijke partij,

•

•

90

e

De

dient te gebeuren door vervanging van de dode en de reeds gekapte bomen door degelijk solitair plantgoed (hoogstam) en zomereik. Het plantgoed dient op gelijke manier en in het juiste plantseizoen aangeplant te worden, op kosten van de eisers, onverminderd de schadeloosstelling, en overeenkomstig de richtlijnen door verweerster te verstrekken, en voor recht zegt dat bij gebreke hiervan te voldoen binnen de gestelde termijn, verweerster de werken op kosten van de eisers kan laten uitvoeren, op volgende gronden :

dat de eisers aanvoeren dat niet bewezen is dat het advies van het Ministerie van Landbouw werd onderzocht, noch gemotiveerd beantwoord ; dat evenmin het bezwaar van de eisers werd onderzocht dat de Minister van Landbouw slechts op 7 november 1983 geantwoord heeft op het verzoek om advies van 15 juni 1983 ; dat de termijn van twee maanden voorgeschreven door artikel 1 van het Decreet van 13 juli 1972 bijgevolg was vervallen zodat er geen rekening kon worden gehouden met het advies ; dat de eisers aanvoeren dat nergens wordt vermeld dat deze termijn van twee maanden een vervalltermijn zou zijn, maar dat het evident is dat na verloop van de wettelijke termijn, de Minister die de bescherming der landschappen onder zijn "berusting" heeft een rangschikkingsbesluit rechtsgeldig mag uitvaardigen zonder het advies van de Minister van Landbouw af te wachten zonet zou hij in de onmogelijkheid worden gesteld ooit een beslissing te kunnen nemen ; dat, anderzijds, het bezwaar van de eisers bij het administratief dossier was gevoegd en dat er geen aanwijzing bestaat om te veronderstellen dat de zwaarigheden niet werden onderzocht ; dat tenslotte dient te worden opgemerkt dat de wetgever een wettelijke regeling heeft bepaald om een rangschikkingsbesluit aan te vechten voor

de Raad van State ; dat de eisers het recht hadden de wettelijke termijn te laten voorbijgaan zonder gebruik te maken van de normale rechtsmiddelen om zich hiertegen te verzetten, maar dat de strafrechtbanken geen bevoegdheid hebben om de regelmatigheid van de administratieve procedure te onderzoeken en alzo zich in de plaats te stellen van de Raad van State ; dat de bevoegdheid van de strafrechtbanken beperkt blijft tot het toetsen van het ministerieel besluit aan de wet en zich niet uitstrekt tot het onderzoek van de regelmatigheid van de besluitvorming of van de administratieve procedure die de besluitvorming voorafgaat,

terwijl, eerste onderdeel, de eisers in hun appelconclusie (stuk n° 6, bladzijde 6, sub d) uitdrukkelijk staande hielden dat het klasseringsbesluit ten opzichte van eerste eiser onwettig was daar hij in de voorfase nooit een brief van verweerder heeft ontvangen om hem van de voorgenomen klassering in kennis te stellen ; dat zulks een substantiële pleegvorm is en hij dientengevolge zijn verweer niet heeft kunnen laten gelden zoals bij de wet voorzien ; dat het arrest op dit middel niet antwoordt (schending van artikel 97 van de Grondwet) ; dat door dit verzuim het klasseringsbesluit een substantiële vorm en de rechten van de verdediging van eerste eiser heeft miskend (schending van artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931, 1 van het decreet van 13 juli 1973, en van het algemeen rechtsbeginsel aan de eerbied voor de rechten van de verdediging) ;

tweede onderdeel, het arrest ten onrechte beslist dat er geen rekening kon gehouden worden met het advies van de Minister van Landbouw, omdat het slechts gegeven werd op 7 november 1983, zijnde na het verval van de termijn van twee maanden voorgeschreven bij artikel 1 van het Decreet van 13 juli 1972 ; dat enerzijds

deze termijn, voorzien voor de administratie, een termijn van orde is en geen vervalltermijn ; dat, anderzijds, het rangschikkingsbesluit slechts genomen werd op 28 juni 1984, zodat er ruimschoots tijd was voor de Minister om dit advies te consulteren ; dat dienengevolge, bij gebreke met dit advies rekening te houden, het klasseringsbesluit niet door de rechter mag toegepast worden (schending van artikel 107 van de Grondwet, 1 van de wet van 7 augustus 1931, 1 van het decreet van 13 juli 1972) ;

derde onderdeel, de eisers in hun appelconclusie uitdrukkelijk staande hielden dat met hun bezwaren nooit rekening was gehouden, (stuk n° 6, bladzijde 6, sub d, in fine) ; dat het feit dat het bezwaar van tweede eiser bij het administratief dossier gevoegd was geenszins een aanduiding is dat ermede rekening werd gehouden ; dat uit geen enkel bij het dossier gevoegd stuk blijkt dat er met de bezwaren van eiser, die in zijn brief van 14 april 1983 de levensnoodzakelijkheid van het bos voor hun bedrijf en de wildschade inriepen, rekening werd gehouden of ze door de Minister beantwoord werden, zodat de procedure onregelmatig en de rechten van verdediging miskend worden ; dat immers het feit dat uit geen enkel stuk blijkt dat er met de "bezwarende" van eiser werd rekening gehouden, een aanwijzing van onregelmatigheid is (schending van artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931, 1 van het decreet van 13 juli 1972, en van het algemeen rechtsbeginsel van de eerbied van de rechten van de verdediging) ;

vierde onderdeel, de door de eisers ingeroepen tekortkomingen van het klasseringsbesluit, namelijk dat er geen reke-

ning werd gehouden met het advies van de Minister van Landbouw en ook niet met hun eigen bezwaren, gronden van onwettelijkheid zijn die tot gevolg hebben dat ook de strafrechtbanken zulk onwettelijk besluit niet mogen toepassen (schending van artikel 107 van de Grondwet, 1 van de wet van 7 augustus 1931, 1 van het decreet van 13 juli 1972) ; dat het feit dat ook een administratief verhaal voor de Raad van State op die gronden kan ingesteld worden geen afbreuk doet aan de bevoegdheden van de rechtbanken der rechterlijke orde om onwettelijke besluiten niet toe te passen (schending van artikel 107 van de Grondwet, 14 van het koninklijk besluit van 12 januari 1973), zodat het arrest de in het middel aangewezen bepalingen en algemeen rechtsbeginsel schendt :

Wat het vierde onderdeel betreft :

Overwegende dat de appelrechters het verweer van de eisers omtrent de onwettigheid van het rangschikkingsbesluit verwerpen met onder meer de overweging "dat er tenslotte dient te worden opgemerkt dat de wetgever een wettelijke regeling heeft bepaald om een rangschikkingsbesluit aan te vechten voor de Raad van State ; dat de (eisers) het recht hadden de wettelijke termijn te laten voorbijgaan zonder gebruik te maken van de normale rechtsmiddelen om zich hier tegen te verzetten, maar dat de strafrechtbanken geen bevoegdheid hebben om de regelmatigheid van de administratieve procedure te onderzoeken om alzo zich in de plaats te stellen van de Raad van State ; dat de bevoegdheid van de strafrechtbanken beperkt blijft tot het toetsen van het ministerieel besluit aan de wet en zich niet uitstrekt tot het onder-

zoek van de regelmatigheid van de besluitvorming of van de administratieve procedure die de besluitvorming voorafgaat" ;

Overwegende dat artikel 107 van de Grondwet, volgens hetwelk de hoven en rechtbanken de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toepassen in zoverre zij met de wetten overeenstemmen, geen onderscheid maakt tussen de handelingen die het beoogt ; dat het toepasselijk is op de zelfs niet-reglementaire beslissingen van het bestuur en op de administratieve handelingen, ook al zijn zij van individuele aard ;

Overwegende dat op grond van die wettelijke bepaling ieder met rechtspraak belast orgaan de macht en de plicht heeft na te gaan of de besluiten, reglementen en verordeningen, waarvan de toepassing in het geding is, met de wetten overeenstemmen ; dat de door dit artikel aan de hoven en rechtbanken toegekende bevoegdheid de controle van zowel de interne als externe wettigheid van de administratieve akten betreft ;

Dat de appelrechters door hun controlebevoegdheid te beperken in de uit hun motivering blijkende zin, artikel 107 van de Grondwet schenden ;

Dat het onderdeel gegrond is ;

II. In zoverre de voorzieningen gericht zijn tegen de beslissing op de door verweerder tegen de eisers ingestelde civielrechtelijke vordering ;

Overwegende dat de hierna uit te spreken vernietiging van de beslissingen op de tegen de eisers ingestelde strafvordering de vernietiging meebrengt van de beslissing op de door verweerder

tegen de eisers ingestelde civielrechtelijke vordering, die het gevolg is van de eerstgenoemde beslissingen ;

OM DIE REDENEN,

ongeacht het eerste, het tweede en het derde onderdeel van het derde middel en het eerste, het tweede en het vierde middel, die niet tot cassatie zonder verwijzing kunnen leiden,

Vernietigt het bestreden arrest ;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest ;

Laat de kosten ten laste van de Staat ;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Gent.

Gezegde kosten begroot op de som van tienduizend zevenhonderd zestig frank, waarvan vierduizend driehonderd vierendertig frank verschuldigd en zesduizend vierhonderd zesentwintig frank door de eisers betaald.

Aldus door het Hof van Cassatie, tweede kamer, te Brussel, in openbare terechtzitting van tien november negentienhonderd tweeënneqentig uitgesproken, alwaar aanwezig zijn voorzitter

afdelingsvoorzitters , raadsheren

 , advocaat-generaal , eerstaanwezend

klerk-griffier

Getekend :

Voor eensluidend afschrift afgegeven aan Mr. ,
 advocaat voor de partij Vlaams Gewest.

Brussel, 16 februari 1993.

De eerstaanwezend klerk-griffier,